

Prædiken til 4. søndag efter helligtrekonger

Matt. 14, 22-33

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: Straks efter nødte Jesus disciplene til at gå om bord i båden og tage i forvejen over til den anden bred, mens han selv sendte skarerne bort. Da han havde sendt skarerne bort, gik han ene op på bjerget for at bede. Og da det var blevet aften, var han alene dér. Båden var allerede mange stadier fra land og kæmpede med bølgerne, for vinden var imod. Men i den fjerde nattevagt kom han til dem, gående på søen. Da disciplene så ham gå på søen, blev de skrækslagne og sagde: »Det er et spøgelse,« og de skreg af frygt. Og straks talte Jesus til dem og sagde: »Vær frimodige, det er mig, frygt ikke!« Men Peter sagde til ham: »Herre, er det dig, så befal mig at komme ud til dig på vandet.« Han sagde: »Kom!« Peter trådte ud af båden og gik på vandet hen til Jesus. Men da han så den stærke storm, blev han bange, og han begyndte at synke og råbte: »Herre, frels mig!« Straks rakte Jesus hånden ud, greb fat i ham og sagde: »Du lidettroende, hvorfor tvivlede du?« Da de kom op i båden, lagde vinden sig. Og mændene i båden kastede sig ned for ham og sagde: »Sandelig, du er Guds søn.« Matt 14,22-33 Matthæusevangeliet 14,22-33

Helligtrekonger tiden kaldes også epifaniden, fordi vi her skal begynde at se. Epifani betyder netop tilsynkomst eller åbenbaring. Det vil sige, det skal åbenbares, vi skal begynde at se, hvad det er for en Gud, der kom til verden julenat.

Søndag efter søndag lindes der mere og mere for sløret, så vi får mere og mere at se af Guds sande ansigt. I takt med, at dagene bliver lysere og lysere, kastes der mere og mere lys ind over, hvem Gud er – epifaniden er oplysningstid.

Og hvad er det så for en Gud, vi møder denne 4. søndag efter helligtrekonger?

Ja, for det første er det en Gud, der trækker sig tilbage eller ind i sig selv, og derefter er det en Gud, der kommer Peter og os i møde og rækker hånden ud mod os, når vi er ved at gå under.

Først den tilbagetrukne Gud. Jesus sender disciplene væk og går helt alene op på bjerget for at bede, hører vi. Bede om hvad? Måske om ikke at falde for fristelsen til at spille med sine guddommelige muskler, bønnen om ikke at falde for djævelens fristelse til at lave stene for brød. Ved at trække sig, siger den almægtige Guds søn nej til magten, han giver afkald på magten, han vil ikke være brødkonge på menneskers betingelser, han vil ikke leve op til vore menneskelige forventninger, fordi de dybest set altid er for få

og små. For vi lever ikke af brød alene, vi dør af brød alene.

Dagens første epifani er et billede af Jesus, der trækker sig. Det letteste og mest forventelige i verden for en menneskeskabt Gud havde vel været at gribe magten med hård hånd. Men den Gud, vi møder i Jesus Kristus er anderledes: tilbagetrukket tilbageholdende. For den tro og tilbedelse Jesus ønsker, ønsker han ikke fremkaldt med vold og magt og mirakler.

Men *er* det ikke et mirakel, at Jesus går på vandet, og vinden uforklarligt pludselig lægger sig?

Og jo, vi kan fokusere på det naturstridige. Men gør vi det, overser vi det væsentlige. For selv om det nu virkelig *er* sådan, at hvis bare vi tror nok, så kan vi spare BroBizz'en eller skyde genvej over Slotssøen eller løbe ud og hente badebolden, når den er ved at drive til havs, så vil det alligevel ikke ændre en tøddel på det helt grundlæggende: Hvad er det at være et menneske.

Derfor må jeg også sige det så tydeligt som muligt: Miraklet er ikke vandgangen. Nej, dagens virkeligt mirakuløse epifani er, at Jesus rækker hånden ud og frelser Peter, da han er ved at gå under på trods af Peters alt for lille tro, på trods af Peters tvivl, på trods af hans overmod. Og hvis nogen nu tænker "ja, ja", alle fortjener vel at få en chance til, så gentager historien sig natten til langfredag, da Peter sidder ude i templets forgård, og på trods af, at han har svoret, at om så alle andre svigter, så vil han aldrig, aldrig, aldrig svigte sin bedste ven. Og så er det, hanen galer netop i det øjeblik, Peter for tredje gang har bandet på, at dén mærkelige mand fra Nazaret, som frelste ham fra at gå under den mørke nat på søen, ham har han godt nok aldrig nogensinde hørt om eller

været i nærheden af.

Et svigt, et forræderi og en fornægtelse han skal mindes om og plages af resten af livet, hver eneste morgen, når den forbandede hane hilser solen og den nye dag velkommen.

Alligevel kommer Jesus selv Peter i møde efter Påskemorgens opstandelse – vel vidende, at Peter har svigtet igen og igen og igen – og formentlig vil gøre det igen og igen og igen.

For sådan er det at være menneske. Og så er det Jesus spørger ham: 'Peter har du mig kær?', og store, stolte, stærke overmodige Peter svarer med en stemme, der er lille af skam og fortvivlelse; 'Herre, du ved jeg har dig kær.' 'Vogt mine får,' siger Jesus.

Tre gange spørger Jesus, og tre gange svarer Peter. Tre gange lyder ordene: 'Vogt mine får.' En for hver af Peters tre fornægtelser. Om Peter dén dag har følt sig, som var han på vej til endnu engang at gå under i søens natmørke dybe vand – det ved vi ikke, men Jesu ord er som en udstrakt hånd, der frelser ham op af fortvivlelsens og selvbejdelsernes sump.

'Du lidettroende, hvorfor tvivlede du, hvorfor svigtede du?'

Peter er gennemskuet til sin sjæls inderste, klædt nøgen og afsløret og alligevel iklædt kærlighedens og tilgivelsens beskyttende kappe – Peter hører stadig med, Peter kan stadig bruges i Guds riges tjeneste, Jesus regner stadig med ham som sin ven.

Klippen Peter, noget af en vakkelvorn klippe, som Jesus vil bygge sin kirke på, så meget desto bedre for alle os, som kender til at være lidettroende og tvivlende – for så er der håb også for os.

Det er dagens virkelige mirakel:

At Gud kan bruge sådan nogen som os, der

tvivler.

At Gud rækker hånden ud mod sådan nogen som os, der svigter.

At Gud sætter livet ind på at frelse sådan nogen som os, der falder i.

At mig dagen fryder, TRODS synd og død, sang vi med Jakob Knudsen.

Vores tvivl, svigt og kommen til kort, det forsvinder ikke. Vi falder i igen og igen og igen – døden forsvinder ikke – alligevel er der med Jesus Kristus sat en ny standard for, hvad det vil sige at være menneske, også når vi ikke kan gå på vandet. Der er sat en ny standard for, hvad det vil sige at måtte leve med døden som det eneste sikre i livet.

Lad mig nu kun drage ad natmørkt hav sang, vi med Jakob Knudsen, og vi fortsatte:

Ud hans hånd mig river af dødens garn. For denne søndag rummer dybere lag end en simpel søredningsaktion. Her er mere på spil end en almindelig redningskrans.

Når Jesus kommer i den fjerde nattevagt, så er det ikke bare i de timer mellem kl. 3 og kl. 6, hvor mange af os kender til at ligge og vende og dreje sig i mørket, fordi al verdens problemer og bekymringer har det med at tårne sig op og vokse til uoverstigelige forhindringer.

Nej, den fjerde nattevagt er også timen, hvor solen bryder frem og jager mørket på flugt. Den fjerde nattevagt er solopgangens frelsende time, hvor vi ikke blot ser, at problemerne og bekymringerne sjældent er så alvorlige, som vi troede, men det er også timen, hvor kvinderne kommer ud til graven og finder stenen væltet fra og bliver mødt af englens forunderlige: *Jesus fra Nazaret den korsfæstede, han er opstået, han er ikke her.* I den forstand går der en direkte linje mellem Jesus og Peter på søens dybe vand og påskemorgens tomme grav. Her sættes hele vores liv og døden med i et helt nyt lys.

Du er ikke kun det, du selv er i stand til at

præstere og yde og gøre og lære. Du er også det, du er i kraft af den Gud, der rækker hånden frem for at frelse dig, uanset hvor lille eller skrøbelig din tro så er.

For sådan er det at være menneske, der er ingen af os der undgår at komme i modvind, der er ingen af os, der kommer tørskoede gennem et menneskeliv, uden at der er dage, hvor vi falder i, eller er ved at gå eller bukke under eller synke til bunds i sorger og problemer.

Det behøver man ikke at være særlig gammel for at vide eller kende til!

For med denne grundmenneskelige beretning om Peter ude på det dybe vand, her er vi inde og røre ved, hvad det betyder, at dit og mit sårbare liv allerede i dåben sammen med lille X og XX liv er lagt i Guds hænder. Her er det ikke et spørgsmål om hverken at kunne gå på vandet eller at kunne så meget andet – her er det alene et spørgsmål om at turde tro, at jeg er båret, også når mine egne ben ikke kan bære mig længere.

Hvor svært det er at vove springet ud på de Kierkegaardske 70.000 favne vand – det ved de fleste, men det er ikke desto mindre troens vilkår. Og det er det vilkår, vi er kirke på.

Måske er det derfor, det rum, hvor vi sidder som menighed kaldes skibet, det skib, hvor kirkens Herre selv kommer os i møde med sin udstrakte hånd, også når vi er i modvind eller høj bølgegang.

Derfor er en frygtssom kirke også altid en selvmodsigelse. En kirke, der går med livrem og seler og airbag og cykelhjelm, og som vil sikre og helgardere sig på alle leder og kanter, før den tør tage et nyt skridt, det er en kirke, der har glemmt sin Herre. En kirke

eller præst, der synger med på admiralens vise: *Stå ej til søs lad de andre stå, du får stribevis af kors og bånd og stjerner på*, en sådan kirke eller præst har glemmt sin mission.

For her i kirken sidder vi ikke bare trygt og godt i et smukt synkefrit skib. Nej, her i kirken tror vi frimodigt på den Gud, der kommer os i møde, *også* når vi er i modvind, vi tror på den Gud, der holder fast, *også* når vi er kommet ud på dybt vand.

Derfor må vi også igen og igen vove os ud, hvor vi ikke ved, hvilken vej det går, i tillid til, at selv om vi fejler eller ender med en fiasko eller kæntrer, så er der en Gud, der bærer over og bærer med. Det gælder for hver eneste af os, og det gælder for os som kristen kirke:

Hvor svært dét er, har den sydafrikanske biskop Desmond Tutu illustreret med følgende historie:

Der var en mand, som havde fået en ny bil, glad kører han af sted på de snoede bjergveje. Pludselig går det galt. Han kører ind i rækværket, ruller ud over skrænten, manden bliver slynget ud, mens bilen fortsætter i afgrunden.

Mirakuløst får manden grebet fat i et lille træ, der vokser midt på den stejle side! Han klamrer sig til træet, hænger og dingler over en dyb slugt, højt oppe over ham ligger vejen.

”Hjæælp!”, råber han, ”er der nogen deroppe?”

Intet svar.

”Hjæææælp! Er der slet ikke nogen deroppe?”

”Jo. Jeg er”, lyder en dyb og venlig stemme. Men lige meget hvor manden kigger hen, kan han ingen se.

”Hvem er du?”, nærmest hvisper manden.

”Jeg er Gud Herren, og jeg lover at hjælpe dig. Du skal bare gøre, hvad jeg be'r dig om,

så bli'r du frelst: Du skal slippe taget, inden du falder ned og rammer dalens bund, så skal jeg nok gribe dig!”

(Lang pause)

Så lyder det fra manden: ”Hjææælp! Er der slet ingen ANDRE deroppe!”

Så enkelt og så svært er det. Så afgørende er det at turde slippe det, vi klamrer os til.

Med Kierkegaards ord: At vove er at tabe fodfæste en kort stund. Ikke at vove er at tabe sig selv.

Kristustroens frie fald, for der er ingen andre deroppe. Guds hånd er rakt ud. Den eneste, der kan slå hånden af Gud, er mig selv. For det største mirakel er, at Guds udstrakte hånd er det ikke sådan at få slået af. *Amen.*

Jørgen Christensen

Hillerød Provsti, Frederiksborg Slotskirke

Salmer: (Den Danske Salmebog):

Nr. 754: Se, nu stiger solen

Nr. 636: Midt i alt det meningsløse

Nr. 450: De kommer Jesus, i vor dåb

Nr. 582: At tro er at komme

Nr. 557: Her vil ties, her vil bies

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk